



קו לחינוך, 12.1.12

# קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גליון 566 | ז"ו סבת תשע"ב | 12.1.12 | משורר למניים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il  
מזל (שוכנת סילבט) ארצי | עריכה: מילי חביב | המערכת: חיסון ורמת אפעל | 03-6354484 | 03-6354480

## מחקרים ומאמרים

### חוקרים; יש ללמד תנ"ך כפי שמלמדים שפה זרה

התנ"ך, כמו גם חלק ניכר מאוצר המילים וצורני השורש, הבניין והמשקל. אבל המבנים של הישראליות, כמו התחביר, דרכי השיח, סדר המילים, סדר הזמנים, הסמנטיקה והפונטיקה, לקוחים מבליט של שפות – רוסית, גרמנית, צרפתית, אנגלית, טורקית ועוד. במאמר נטען, כי בעיני התלמידים התנ"ך כתוב למעשה בשפה זרה, השונה בדקדוקה משפת אמם, והם אינם מבינים אותה.

### ללמד תנ"ך עם תרגום לישראלית

הפתרון שהחוקרים מציעים הוא לשלב תרגום לישראלית לתנ"ך בהוראת המקצוע, כמו "תנ"ך רם", שהכריח הראשונים שלו יצאו לאחרונה לאור. לדבריהם, בתרגום זה עשויה להיות תועלת רבה לתלמידים ולמורים, כמו גם לציבור כולו. מחברי המאמר טוענים כי אינם מבקשים להטיל ספק בחשיבות שבלימוד כהלכה של השפה העברית. עם זאת, יש תועלת מרובה בשימוש בתרגום להוראת שפה זרה, כפי שהעברית המקראית היא עבור בני הדור הנוכחי. לדעתם, שילוב התרגום לישראלית בהוראת התנ"ך יציעיד אותה קדימה ויקרב את התלמידים לספר הספרים. קריאת התרגום לא תהווה תחליף לקריאת התנ"ך, אלא תעניק הבנה ראשונית וחיונית לתוכן הכתוב. בסיכום המאמר מצוין, כי לטובת עתיד הוראת התנ"ך צריכים

יש ללמד תנ"ך כפי שמלמדים שפה זרה, כך טוען מאמר בשם "רעד אל העם; על המהפך הנדרש בהוראת התנ"ך בישראל", המתפרסם בכתב העת החדש "גילוי דעת". כתב העת יצא החודש לאור בהוצאת מכללת סמינר הקיבוצים והקיבוץ המאוחד. את המאמר חיברו פרופ' גלעד צוקרמן, ראש הקתדרה לבלשנות ושפות בסיכון באוניברסיטת אדלייד שבאוסטרליה, וד"ר גתית הולצמן, מהמכללה האקדמית לחינוך אורנים. במאמר מנסים החוקרים לענות לשאלות "מהו שורש המשבר בהוראת התנ"ך והלשון העברית?" ו"מדוע מרבית התלמידים חשים ניכור לספר הספרים?"

### שפה דלה ומשובשת

במאמר נטען, כי משאבים אדירים מושקעים בהוראת התנ"ך והלשון העברית, אך אלו אינם נושאים את הפירות המקווים. במאמר מצוין כי העברית של בני הנוער דלה ומשובשת. על הוראת התנ"ך אמר מ"ר המזכירות הפדגוגית היוצא, ד"ר צבי צמרת, "שמצבה מידרדר בצורה מדאגה". צמרת הפנה אצבע מאשימה כלפי משרד האוצר, שקיצץ לטענתו בשעות הלימוד המוקדשות להוראת התנ"ך. מחברי המאמר מציינים, כי ייתכן שתוספת שעות לימוד הייתה בולמת במידת מה את ההידרדרות בהיכרות התלמידים

את התנ"ך ובהבנתו, ומשפרת במקצת את ציוניהם בבחינות הבגרות. עם זאת, מטילים החוקרים ספק בכך שתוספת שעות לימוד עשויה לצמצם את הניכור שחשים מרבית בני הנוער כלפי מקצוע זה. החוקרים גם מציינים, כי תנ"ך הוא אחד המקצועות עתירי שעות הלימוד במערכת החינוך; מדובר במקצוע שנלמד במשך כל שנות הלימודים כמעט – מכיתה ב' ועד י"ב. כמו כן תנ"ך הוא מקצוע חובה בבחינות הבגרות.

### "הישראלית" אינה שפת התנ"ך

מחברי המאמר טוענים, כי הוראת התנ"ך כיום מבוססת על הסברה, ששפת התנ"ך והשפה שבה מדברים התלמידים בישראל הן שפה אחת. המקור לסברה זו הוא מחקרים רבים, המעלים על נס את תחיית שפת התנ"ך בתחילת המאה ה-20. השפה המדוברת כיום בישראל נתפשת בחלק מהמחקרים כשפת התנ"ך שקמה לתחייה על ידי אליעזר בן יהודה. חוקרים אחרים גורסים, כי השפה העברית לא מתה מעולם, אלא המשיכה להתקיים במשך כ-1,700 שנות גלות באופן רציף – דביבור וכתב במאמר נטען, כי אי-אפשר לראות בעברית המדוברת של ימינו – "הישראלית", המשך ישיר של העברית התנ"כית. מחברי המאמר טוענים, כי הישראלית היא בת-כלאיים חיה ומרתקת, המבוססת על השפות ההודו-אירופאיות והשפות השמיות כאחד. אמנם הרכיבים המורפולוגיים של הישראלית מבוססים על שפת

**מיני סדנא בת שלוש שעות**  
**להשתמש בתת המודע**  
**כדי להצליח יותר**

שלוש שעות של חוויית NLP ללמוד להשתמש בתת המודע כדי להשפיע על העתיד ולהשיג מטרות.

מפגש חווייתי בו תלמד תהליך פרקטי ותקבל מתנה דיסק מדיטציה מיוחדת בטכנולוגיית NLP.

יחסיים בתאריך: 9/1/2012  
 10:00 – 13:00

